

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
בפני כב' השופט משה סובל

עת"מ 22556-04-11

העותרים

1. ערפאת
2. (קטין)
3. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר ע"י ב"כ עו"ד עדי לוסטיגמן

נגד

משיב

שר הפנים
ע"י פרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

- 1
  - 2
  - 3
  - 4
  - 5
  - 6
  - 7
  - 8
  - 9
  - 10
  - 11
  - 12
  - 13
  - 14
  - 15
  - 16
  - 17
  - 18
  - 19
  - 20
  - 21
  - 22
  - 23
  - 24
1. בעתירה זו התבקשו סעד כללי וסעד פרטני. בנוגע לסעד הכללי הושגה במהלך הדיון שהתקיים ביום 20.7.11 הסכמה בין הצדדים "לפיה נוהל מס' 2.2.0010 (בעניין רישום ומתן מעמד לילד שרק אחד מהוריו רשום כתושב קבע בישראל) אינו חל על ילד שנולד מחוץ לישראל להוריו ששניהם תושבי קבע בישראל, וכי במקרה כזה אין בעובדת לידתו של הילד מחוץ לישראל כשלעצמה למנוע הענקת מעמד של תושבות קבע לילד באופן מיידי". ניתן בזאת, כמבוקש, תוקף של פסק דין להסכמה האמורה.
2. חרף הסכמה זו, מסרב המשיב להעניק כבר כעת מעמד של תושב קבע לעותר 2 (להלן – העותר), שנולד בשנת 1995 מחוץ לישראל (כאל בירה שבאזור) לשני הורים תושבי קבע בישראל. בקשת אמו של העותר, עותרת 1 (להלן – העותרת), לרישומו במרשם האוכלוסין הישראלי הוגשה עוד בחודש נובמבר 2001. משלא ניתנה החלטה בבקשה זו, הגישה העותרת בקשות נוספות בנדון, אחת בחודש אוגוסט 2005 ועוד אחת בחודש יוני 2008. בהחלטה מיום 25.8.09 קבע המשיב כי העותר יירשם למשך שנתיים במעמד של תושב ארעי מסוג א/5. ההחלטה לא הציגה נימוק להחרגת העותר מהכלל, המוסכם גם על המשיב, לפיו עצם הלידה באזור אינה מספיקה למניעת הענקת תושבות הקבע לאלתר. בעקבות השגה שהגישו העותרים, נדרשה לעניין גם ועדת ההשגה לזרים. בהחלטת יו"ר הוועדה מיום 27.2.11 נדחה הערר, אך גם שם לא הוצגה הנמקה להחרגת מקרהו של העותר. כל שנאמר בהחלטה בהשגה הוא שמעמד של תושבות קבע אינו עובר אוטומאטית בירושה לילד שלא נולד בישראל, וכי רישום מיידי כתושב קבע מותנה בהולדת הילד בישראל להורים שלפחות אחד מהם הנו תושב קבע. במהלך הדיון בעתירה מיום 20.7.11 הציג ב"כ המשיב הנמקה לסירוב להחיל על העותר את הכלל. ההנמקה היא שהעותר, שנולד באזור, התגורר באזור וקיים בו מרכז חיים יחד עם משפחתו משך חמש שנים מאז לידתו בשנת 1995 ועד לשנת 2000, בה אמו (שנפרדה בינתיים מבעלה, אביו של העותר) עברה לגור בירושלים. הבקשה הראשונה לרישום העותר

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
בפני כב' השופט משה סובל

עת"מ 22556-04-11

1 כתושב ישראל הוגשה על ידי האם לקראת סוף שנת 2001, לאחר שמלאו לעותר שש שנים.
2 באותה שנה התגרשה האם, שאינה ילידת ישראל, מאביו של העותר, אשר מכוח תושבות
3 הקבע שלו הוענקה לה (בשנת 1991) תושבות הקבע, ובשנת 2002 נישאה בשנית ליליד האזור
4 עמו היא מתגוררת בישראל. כל אלה מקימים, לטענת המשיב, חשש מסוים לכך שמגורי
5 העותר בישראל לא יימשכו דרך קבע ויועקו לאזור או למקום אחר מחוץ לישראל. מתן
6 המעמד הארעי לשנתיים אמור לקדם חשש זה, שכן אם במהלך השנתיים האלה יחדל העותר
7 להתגורר בישראל, תפקע מאליה זכאותו לשדרוג המעמד לתושבות קבע בתום השנתיים.
8
9 3. גם אם נתעלם מכך שההנמקה האמורה אינה מופיעה בהחלטת המשיב ובהחלטת
10 יו"ר ועדת ההשגה – כאשר ההחלטה האחרונה אף מציגה עמדה עקרונית שאינה עולה בקנה
11 אחד עם העמדה העקרונית אותה הציג המשיב בעת הדיון ואשר קיבלה לעיל תוקף של פסק
12 דין – גם אז לא ניתן לקבל את ההנמקה, החורגת ממתחם הסבירות. אמנם העותר קיים יחד
13 עם משפחתו מרכז חיים באזור משך חמש שנים. אולם מאז הועתק מרכז החיים של
14 המשפחה לישראל ועד למתן החלטת המשיב בבקשה לרישום העותר כתושב ישראל, חלפו
15 לא פחות מאשר תשע שנים, תקופה המגיעה כמעט כפל תקופת מגוריו של העותר באזור. לא
16 זו בלבד שהעותרת התמידה במהלך כל אותן תשע שנים להתגורר עם ילדיה בישראל, אלא
17 היא אף הוסיפה ופעלה בשקידה להסדרת מעמדו של בנה העותר. לשם כך הגישה העותרת
18 עוד בשנת 2001 בקשה לרישום העותר במרשם האוכלוסין הישראלי (סעיף 7 לכתב
19 התשובה). המשיב, שאינו מציג הסבר מניח את הדעת להימנעותו ממתן החלטה באותה
20 בקשה משך תקופה ארוכה – מחדל שאילץ את העותרת לשוב ולהגיש ברבות השנים שתי
21 בקשות נוספות בעניין מעמדו של העותר – אינו רשאי להתעלם מהשנים שחלפו ולהתחיל את
22 הספירה במועד מתן ההחלטה באותן בקשות נוספות, שמונה שנים לאחר הגשת הבקשה
23 הראשונה. הלא אילו הייתה הבקשה הראשונה מוכרעת תוך זמן סביר מהגשתה, ולעותר היה
24 ניתן מעמד ארעי למשך שנתיים בשל החשש ליציבות מגורי אמו ואחיו בישראל, אותן
25 שנתיים הנדרשות ממנו כעת היו מסתיימות הרבה לפני מתן ההחלטה משנת 2009, והעותר
26 היה מחזיק במעמד קבוע זה עידן ועידנים. לא ניתן מצד אחד לעכב את הטיפול בבקשה משך
27 תקופה כה ארוכה, ובה בעת לטעון בשלב בו העותר שוהה עם אמו ואחיו בישראל תשע שנים,
28 כי קיים חשש לחזרתם לאזור. כך במיוחד משעה שכל יתר ארבעת אחיו של העותר (שניים
29 מהם מהאם בלבד) קיבלו זה מכבר מעמד קבע בישראל. אמנם אותם אחים, בשונה מהעותר,
30 נולדו בירושלים. אולם משך המגורים בישראל של שניים מהאחים, ילידי השנים 2004 ו-
31 2005, נופל במידה ניכרת ממשך המגורים בישראל של העותר, מה עוד שהעותר לא נרשם
32 באזור חרף הולדתו בו, ואילו שני אחיו הקטנים הנם ילדי בעלה השני של העותרת, תושב
33 האזור השוהה בישראל מכוח היתרי מתי"ק במסגרת הליך לאיחוד משפחות עם העותרת.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
בפני כב' השופט משה סובל

עת"מ 22556-04-11

1 זאת בשונה מהעותר, ששני הוריו תושבי קבע בישראל. בהתחשב בתשע שנות המגורים
2 הרצופות של העותר בישראל עד שנת 2009; בהיותו חסר מעמד באזור או בכל מקום אחר
3 בעולם; בכך ששני הוריו הנם תושבי קבע בישראל; ובעמדה העקרונית הכללית של המשיב
4 כפי שהוצגה לעיל – לא היה זה סביר לבסס בשנת 2009 הבחנה בין העותר לבין אחיו, לרבות
5 אלה שאביהם אינו תושב ישראל, רק על מקום הלידה.

6
7 4. יתר על כן, ומעבר לצורך: גם אם היה מקום להבחנה האמורה במועד מתן ההחלטה
8 (25.8.09), הרי בינתיים מלאו שנתיים לאותה החלטה, בה נקבע כי העותר "יירשם במעמד
9 א/5 לשנתיים". ממילא לעת הזאת נעלם גם הטעם אשר בשלו ראה המשיב שלא להעניק
10 לעותר מעמד קבע לאלתר. אמנם בפועל הענקת המעמד הארעי נעשתה רק ביום 21.6.10,
11 שספירת השנתיים ממנו תסתיים רק בעוד מחצית השנה. אולם בחינת נסיבות המקרה
12 מלמדת כי לא הייתה הצדקה לעיכוב הענקת המעמד עד המועד האמור: בעת מתן ההחלטה
13 מיום 25.8.09 טרם מלאו לעותר (יליד 17.9.95) 14 שנה. לפיכך באותו מועד זכאי היה העותר,
14 על פי נוהלי המשיב, לקבלת המעמד הארעי בלא בדיקת גורמי הביטחון. למרות זאת זומן
15 העותר ללשכת רשות האוכלוסין לשם הסדרת מעמדו רק ביום 25.10.09, לאחר שכבר מלאו
16 לו 14, אף שבאת-כוחו דרשה מנציגת המשיב שלא לעכב את זימונו חרף המשך ההתדיינות
17 בפני ועדת ההשגה בדרישתו לקבלת מעמד קבע (ראו ע/12). נראה אפוא כי אין מקום לזקוף
18 לחובת העותר גם לא את העיכוב הנוסף בן עשרת החודשים בהסדרת המעמד הארעי לאחר
19 מתן ההחלטה המאשרת מעמד זה. מסקנה זו כשלעצמה מובילה להכרה בזכאות העותר
20 לקבלת מעמד קבע כעת, אף בהתעלם מהפגמים שנפלו בהחלטת המשיב מיום 25.8.09.

21
22 5. התוצאה, בנוגע למחלוקת הפרטנית, הנה אפוא שהמשיב מצווה להעניק לעותר ללא
23 דיחוי מעמד של תושב קבע, כפוף להעדר מניעה פלילית או ביטחונית ולכך שהעותר עודנו
24 מקיים בישראל את מרכז חייו.
25 המשיב ישלם לעותרים את הוצאותיהם בסך כולל של 7,500 ₪.

26
27 המזכירות תשלח את פסק הדין לבי"כ הצדדים.
28 ניתן היום, י"א כסלו תשע"ב, 07 דצמבר 2011, בהעדר הצדדים.

29 משה סובל, שופט

30